

ZAPISNIK

sa 93. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 28. maja 2015. godine

Sjednica Odbora je počela u 9 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora. Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Maida Bešlić, Janko Vučinić, dr Radosav Nišavić, Andrija Popović, Srđan Perić i dr Jasmin Sutović.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici, članovi Odbora: dr Halil Duković, prim. dr Izet Bralić, dr Radovan Asanović i dr Novica Stanić.

Sjednici Odbora su, kao predlagači zakona, prisustvovali poslanici Branka Bošnjak i Aleksandar Damjanović.

Sjednici su, pored članova Odbora, prisustvovali: Tijana Prelević, v.d. generalnog direktora Direktorata za rad u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Maksim Gegović, izvršni direktor Dekra zapošljavanja i Danijel Divjanović, regionalni direktor Dekra zapošljavanja za jugoistočnu Evropu.

Rad Odbora pratili su akreditovani novinari.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU, KOJI JE PODNIJELA POSLANICA DOC. DR BRANKA BOŠNJAK;**
- 2. PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI, KOJI JE PODNIO POSLANIK ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ;**
- 3. PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O RADU, KOJI SU PODNIJELI POSLANICI DOC. DR BRANKA BOŠNJAK, MILUTIN ĐUKANOVIĆ, VLADISLAV BOJOVIĆ, JANKO VUČINIĆ I JELISAVA KALEZIĆ i**
- 4. UPOZNAVANJE ČLANOVA ODBORA SA IZVJEŠTAJEM SA KONTROLNOG SASLUŠANJA, ODRŽANOG POVODOM AKTUELNE SITUACIJE U NIKŠIĆKOJ ŽELJEZARI „TOŠČELIK“.**

PRVA TAČKA DNEVNOG REDA:

PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU KOJI JE PODNIJELA POSLANICA DOC. DR BRANKA BOŠNJAK

Predlagač zakona poslanica Branka Bošnjak dala je obrazloženje na Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Poslanica je navela da je motiv za podnošenje ovog zakona diskriminacija muškaraca i obezbjeđenje načela jednakosti i ravnopravnosti prilikom sticanja prava na starosnu penziju. Predloženom dopunom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ispravila bi se nepravda i ukinula neravnopravnost između različitih generacija muškaraca i između polova prilikom sticanja minimalnih uslova za sticanje prava na starosnu ili prijevremenu penziju. Odlukom o profesionalizaciji Vojske 5. septembra 2006. godine ukinuta je regrutna obaveza i obavezno služenje vojnog roka. Služenje vojne obaveze bilo je u funkciji opšteg dobra i sigurnosti građana i predstavljalo je čast i dužnost. Za to vrijeme, koje je zavisno od stepena obrazovanja trajalo 12 mjeseci ili duže, nijesu mogli ostvarivati pravo na rad, pa samim tim ni na osnovu uplaćenih doprinosa i pravo na penzijski staž. Na taj način muškarci su prinuđeni da idu u penziju najmanje godinu dana kasnije. Period, kada nijesu uplaćivani doprinosi ima tretman posebnog staža, značajnog samo za utvrđivanje minimalnih uslova za sticanje prava na penziju koji se računa prilikom izračunavanja visine penzije. Poslanica Bošnjak je naglasila da se daje mogućnost smanjenja donje granice za sticanje prava na starosnu penziju za stvarno vrijeme provedeno na odsluženju vojnog roka. Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Poslanica Bošnjak je istakla da ovo ne mora da bude obaveza za sve i da, ukoliko ne žele da im se uračunava staž, ne moraju dostavljati zahtjev i koristiti mogućnost koju bi Zakon pružio.

Poslanica Maida Bešlić, članica Odbora, upitala je da li se obezbjeđuje načelo jednakosti i ravnopravnosti, s obzirom da su mnogi stekli pravo na penziju a pri tom odslužili vojni rok.

Poslanica Branka Bošnjak smatra da, ukoliko postoji neka greška sada je treba ispraviti. Istakla je da se ne može nešto retroaktivno uraditi, ali smatra da bi, u ovom slučaju, trebali izaći u susret. Poslanica Bošnjak smatra da ne postoji nijedan razlog da se ovaj Predlog ne usvoji.

Poslanik Andrija Popović, član Odbora, ovaj Predlog zakona smatra kao ispravljanje istorijske nepravde. Liberalna partija će ga podržati.

Poslanik Janko Vučinić, član Odbora, smatra da su oni koji su služili vojni rok diskriminisani u odnosu na one za koje su vojni rok i vojna obaveza ukinuti i da su zaslužili da im se omogući penzionisanje. Poslanik Vučinić podržaće ovaj Predlog zakona.

Poslanik Jasmin Sutović, član Odbora upitao je iz kojih sredstava će se platiti doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od godinu dana.

Poslanik Srđan Perić, član Odbora najavio je da će podržati ovaj Predlog zakona. Kao razlog je naveo da se radi o licima koja nijesu učestvovala u ratnim dejstvima već o licima koja su se odazvala pozivu države da služe vojni rok. Najavio je amandmane u dijelu koji se odnosi na žene koje su služile vojni rok i naglasio da se radi o malom broju žena.

Predsjednik Odbora Zoran Jelić citirao je član 147 Ustava Crne Gore koji kaže da „Zakon i drugi propis ne može imati povratno dejstvo“. Smatra da u ovom Predlogu zakona postoji povratno dejstvo i upitao predlagača zakona da li postoji kolizija. Lica koja bi, predloženim zakonom, stekla pravo da im se vrijeme služenja vojnog roka računa kao radni staž nijesu tokom služenja vojnog roka uplaćivali doprinos za socijalno osiguranje. Upitao je predlagača zakona da li je to radni staž ili poseban staž, odnosno vrijeme provedeno na odsluženju vojnog roka. Takođe, upitao je da li su potrebna budžetska sredstva za implementaciju ovog zakona. Poslanik Jelić je naglasio da se zakoni donose za građane Crne Gore a ne za pojedinačne slučajeve.

Poslanik dr Radosav Nišavić, član Odbora, saopštio je da će podržati ovaj Predlog zakona.

Predlagač zakona poslanica Branka Bošnjak je naglasila da se ovdje traži pomjeranje starosne granice za vrijeme provedeno u vojsci a ne uplata doprinosa. Takođe, smatra da bi Zakonodavni odbor odbio ovaj Predlog zakona da nije u skladu sa Ustavom Crne Gore.

Odbor je, većinom glasova, odlučio da podrži Predlog zakona o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (četiri glasa „za“ i tri glasa „uzdržan“), koji je podnijela poslanica doc. dr Branka Bošnjak i predložio Skupštini Crne Gore da ga usvoji. Za izvjestioca Odbora, određen je poslanik Andrija Popović, član Odbora.

DRUGA TAČKA DNEVNOG REDA:

PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O SOCIJALNOJ I DJEČJOJ ZAŠTITI, KOJI JE PODNIO POSLANIK ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ

Predsjednik Odbora Zoran Jelić podsjetio je da se o ovom zakonskom tekstu vodila rasprava na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje ali i da će i danas poslanici dati doprinos razmatrajući Predlog zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, koji je podnio poslanik Aleksandar Damjanović.

Predlagač zakona poslanik Aleksandar Damjanović, dao je obrazloženje Predloga zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti. Saopštio je da je Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje ovaj Predlog zakona podržao u aprilu 2015. godine. Ovaj Predlog zakona je potpuno isti uz sugestiju poslanika Andrije Popovića da će se isti primjenjivati od 1. januara 2016. godine.

Predsjednik Odbora je saopštio da je Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje dobio Mišljenje Odbora za ekonomiju, finansije i budžet na ovaj Predlog zakona i pročitao ga (br. 19-6/15-2/2, EPA 797 XXV, od 12. maja 2015. godine).

Poslanik Andrija Popović, član Odbora je naglasio da je ovaj Predlog zakona projekat Liberalne partije. Poslanik Popović je naglasio da je bitno da ovaj Predlog zakona usvoji Skupština Crne Gore.

Odbor je, većinom glasova, odlučio da podrži Predlog zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (četiri glasa „za“ i tri glasa „uzdržan“), koji je podnio poslanik Aleksandar Damjanović i predložio Skupštini Crne Gore da ga usvoji. Za izvjestioca Odbora, određen je poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora.

TREĆA TAČKA DNEVNOG REDA:

PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O RADU, KOJI SU PODNIJELI POSLANICI DOC. DR BRANKA BOŠNJAK, MILUTIN ĐUKANOVIĆ, VLADISLAV BOJOVIĆ, JANKO VUČINIĆ I JELISAVA KALEZIĆ

Predstavnik predlagača zakona poslanik Janko Vučinić, dao je obrazloženje o Predlogu zakona o dopunama Zakona o radu, koji su podnijeli poslanici doc. dr Branka Bošnjak, Milutin Đukanović, Vladislav Bojović, Janko Vučinić i prof. dr Jelisava Kalezić. Poslanik Vučinić je rekao da se Predlog zakona sastoji iz dva člana. Prvi član predviđa da pored opštih uslova koje treba da zadovolji kandidat koji hoće da se zaposli uvedu i kriterijumi koji se odnose na: prosječnu ocjenu tokom studiranja, 70 bodova od ukupno 100; dužinu studiranja, odnosno školovanja, 15 bodova od ukupno 100; rezultati provjere stručnosti i sposobnosti, 10 bodova od ukupno 100 i vrijeme provedeno na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, 5 bodova od ukupno 100. Poslanik Vučinić saopštio je da su predloženi kriterijumi uvedeni kako bi se izbjegla zloupotreba kriterijuma direktora ustanova da oni određuju ko bi se zaposlio na određeno radno mjesto i da bi se suzbilo partijsko zapošljavanje. Takođe, Predlogom zakona se uvodi ograničenje da Agencija za privremeno ustupanje zaposlenih može da angažuje radnike na određeno vrijeme kod poslodavca samo zbog povećanja obima posla i to maksimalno do 10% ukupnog broja zaposlenih kod poslodavca i samo na rok kraći od šest mjeseci. Ovim članom se reguliše i vremensko ograničenje za angažovanje zaposlenih preko Agencije, rekao je poslanik Vučinić. Naglasio je da se ovim dopunama predlaže preciznije definisanje odredbi u

našem zakonodavstvu kako bi izbjegli izigravanje člana 25 Zakona o radu, gdje radnici i nakon dvije godine rada kod poslodavca bivaju uskraćeni za ugovore o radu na neodređeno vrijeme i nastavljaju da rade zaposleni na određeno vrijeme preko agencija za privremeno ustupanje zaposlenih.

Tijana Prelević, v.d. generalnog direktora Direktorata za rad u Ministarstvu rada i socijalnog staranja istakla je da je, u odnosu na rješenje koje je predloženo članom 1 Predloga Zakona, članom 16 Zakona o radu propisano da ugovor o radu može da zaključi lice koje ispunjava opšte i posebne uslove predviđene Zakonom. Opšti uslovi su da lice ima 15 godina života i da ima opštu zdravstvenu sposobnost. Posebni uslovi su regulisani Zakonom o radu a oni se predviđaju aktom o sistematizaciji. Iz Ministarstva rada i socijalnog staranja smatraju da predloženo rješenje ne može biti prihvaćeno zato što institut javnog oglašavanja, kao obavezan način za zasnivanje radnog odnosa, nije utvrđen Zakonom o radu, te se iz tog razloga on dalje ne može razrađivati. Posebno, imajući u vidu da se predloženo rješenje odnosi na lica koja zasnivaju radni odnos, a u samim kriterijumima se pominje prosječna ocjena tokom studiranja, što znači da je sami član Predloga zakona kontradiktoran. Takođe, istakla je da postoji ograničavanje lica jer se ovaj Predlog zakona odnosi samo na lica koja imaju visoku stručnu spremu. Članom 43a Zakona o radu utvrđen je status Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih drugom poslodavcu za obavljanje poslova kod poslodavca – korisnika. Karakteristika ove agencije je da se bavi zapošljavanjem radi ustupanja zaposlenih korisniku, da može obavljati ove poslove samo kao jedinu djelatnost, da je registrovana kod organa državne uprave nadležnog za poslove rada, čime stiče svojstvo pravnog lica i da ima dozvolu za rad izdatu od strane tog organa. Ugovor o radu sa zaposlenim Agencija može zaključiti na određeno ili neodređeno vrijeme. Agencija uživa sva prava koja ima svaki zaposleni iz rada i po osnovu rada. Ukoliko bi se prihvatio ovaj predlog, ne bi bila oštećena samo Agencija, jer je njihova svrha upravo ustupanje zaposlenih, već i samih zaposlenih. Iz Ministarstva rada i socijalnog staranja smatraju da Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, koji su podnijeli poslanici doc. dr Branka Bošnjak, Milutin Đukanović, Vladislav Bojović, Janko Vučinić i prof. dr Jelisava Kalezić, ne treba prihvatiti.

Danijel Divjanović, regionalni direktor Dekra zapošljavanja za jugoistočnu Evropu saopštio je da je Dekra u Crnoj Gori dio korporacije sa sjedištem u Štutgartu koja radi na pet kontinenata, zapošljava 35.000 interno zaposlenih i ostvaruje prihod od 2,5 milijarde eura. Članovima Odbora je podijeljen materijal kako bi se upoznali sa njihovim radom. Kazao je da trenutno kontroliše 11 pravnih lica u šest država i da imaju 3.500 zaposlenih. U Crnoj Gori su počeli svoje poslovanje 2009. godine i u razdoblju do 2012. godine su poslovali sa gubitkom od pola miliona eura. Trenutno su u minusu 400.000 eura a Dekra je uložila 1,1 milion eura za pokrivanje gubitka i za kapital. Konstantnost zakona i ostalih propisa su temelj na kojem investitor ulazi u neku zemlju, naročito stranu. Ograničavanje kojim se limitira postotni udio, odnosno određuje i gdje se smanjuje rok ustupanja, ne utiče samo na slobodu rada nego i na slobodu njihovih korisnika.

Maksim Gegović, izvršni direktor Dekra Crna Gora, rekao je da u Crnoj Gori postoji 12 registrovanih agencija koje imaju licencu Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore. Interno, 80 lica rade u agencijama i uglavnom imaju rad na neodređeno vrijeme. Na ukupan broj zaposlenih radnika u Crnoj Gori, otprilike 1,4% su lica koja su zaposlena preko agencija dok je npr. evropski nivo 2% a u Velikoj Britaniji 5%. Dekra je u Crnoj Gori 2014. godine na ime poreza i doprinosa uplatila 2.300,000 eura. Za prva četiri mjeseca 2015. godine se u Budžet slilo 480.000 eura. Na kraju, saopštio je da su njihovi klijenti zadovoljni uslugama koje pružaju.

Poslanik Srđan Perić, član Odbora smatra dobrim što su čuli predstavnike Dekre i drago mu je zbog postojanja iste u Crnoj Gori. Najavio je podršku ovom Predlogu zakona, ujedno i podnošenje amandmana, ali i spremnost da, ukoliko ne naiđu na odobravanje istih od predstavnika predlagača razmisle o davanju podrške. Cijeni da je namjera Predloga zakona dobra, i vjeruje da namjera u konačnom neće škoditi Dekri ni nekoj drugoj agenciji. Poslanik Perić smatra da se neke norme mogu preciznije formulisati.

Poslanik dr Radosav Nišavić, član Odbora smatra da postoje nejasnoće u Predlogu zakona, tačnije u članu 1 iz razloga što se on odnosi samo na visokoškolce. Poslanik Nišavić je predložio predlagaču zakona da napravi korekcije i precizira član 1. Kao takav Predlog zakona, Socijalistička narodna partija će podržati.

Poslanica Maida Bešlić, članica Odbora naglasila je da je za nju neprihvatljivo bodovanje, konkretno bodovanje za prosjek ocjene jer bitnim smatra stručnost i sposobnost lica. Takođe, mišljenja je da ne treba prihvatiti ovaj Predlog zakona, makar dok se ne upoznaju sa najavljenim amandmanima poslanika iz Pozitivne Crne Gore.

Snežana Kaluđerović, sekretarka Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje prosljedila je analizu Predloga zakona članovima Odbora i predstavnicima predlagača zakona. Na sjednici je pročitala predložene amandmane pravno tehnički korigovane. Jedan od predlagača zakona, poslanik Janko Vučinić saopštio je da će predložene amandmane, ukoliko ne utiču na suštinu zakona prihvatiti.

Odbor nije podržao Predlog zakona o dopunama Zakona o radu (tri glasa „za“ i tri glasa „uzdržan“), koji su podnijeli poslanici doc. dr Branka Bošnjak, Milutin Đukanović, Vladislav Bojović, Janko Vučinić i prof. dr Jelisava Kalezić i predložio Skupštini Crne Gore da ga ne usvoji. Za izvjestioca Odbora, određen je poslanik dr Radosav Nišavić, član Odbora.

ČETVRTA TAČKA DNEVNOG REDA:

UPOZNAVANJE ČLANOVA ODBORA SA IZVJEŠTAJEM SA KONTROLNOG SASLUŠANJA, ODRŽANOG POVODOM AKTUELNE SITUACIJE U NIKŠIĆKOJ ŽELJEZARI „TOŠČELIK“

Članovi Odbora su usvojili Izvještaj sa kontrolnog saslušanja, održanog povodom aktuelne situacije u nikšićkoj Željezari „Toščelik“.

Zapisnik sa kontrolnog saslušanja, održanog povodom aktuelne situacije u nikšićkoj Željezari i zapisnik sa 90. sjednice su usvojeni jednoglasno, bez primjedbi.

Sjednica je završena u 10 sati i 45 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
Zoran Jelić